

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенці (Польща)
Університет економіки в Братиславі (Словаччина)

V Міжнародна науково-практична конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

11-12 квітня 2023 р.

**УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)
У66**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 10 від 26 квітня 2023 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачєво, 11-12 квітня 2023 р.). – Мукачєво: МДУ, 2023. – 195 с.

***Відповідальний за випуск:** ХАУСТОВА Ксенія – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

***Технічний редактор:** ПУГАЧЕВСЬКА Катерина – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

У збірнику тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

©Мукачівський державний університет, 2023
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2023

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

SEVRUK I. EXPORT-PROMOTION OF UKRAINE IN THE GLOBAL MARKET OF IT SERVICES	143
KRYKLYVETS O. PECULIARITIES OF IT SECTOR IN CONDITIONS OF MARTIAL LAW	145
КУЗЬМУК І.Я. РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СТАРТАП – ПРОЕКТАХ В УКРАЇНІ	147
ЛЕВІЦКІ В.Р., ТОВТ Т.Й. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ІТ СФЕРІ: ЗАСТОСУВАННЯ ГНУЧКИХ МЕТОДОЛОГІЙ	150
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., БОГДАН С.В. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	153
МАКСИМЕНКО Д.В., ІВАНЧИШИНА Т.С. ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА ПІДПРИЄМСТВА	156
ХАУСТОВА К.М., ЧУЙКО О.С. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	159
ХАУСТОВА К.М., ІВАНОВА Я.І. РОЛЬ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	161

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ

ГОБЛИК В.В. РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ У РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ	163
ГЕГЕДОШ К.В., ЧУЧКА І.М. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТРАНСКОРДОННОГО ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	164
ГРИЦЬКО В.В., КАЛІЙ О.М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ОСВІТІ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	167
ДОБОШ О.М., БАТИН Т.М. ЯКІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ФЕНОМЕН ПОНЯТТЯ	169
ОРБАН В. В. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	171
СТРУНГАР А.В., ПЛИСЕНКО Г.П. OPEN UKRAINIAN CITATION INDEX (OUCI) В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОШУКОВОЇ СИСТЕМИ	174
ТОВКАНЕЦЬ О.С. ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНИХ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ	176
ТОВКАНЕЦЬ Г.В. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ СФОРМОВАНOSTІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	178
ФЕЄР О.В. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ДОШОК ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	180

intensification of competitiveness is determined by the following steps: increasing the training of IT specialists, government support for the IT market through the introduction of social and tax benefits, expanding the supply of IT products and services, providing the population with technological access to information services, creating national, international and domestic policy, favorable legislative, social, economic atmosphere in the use of information technology.

References:

1. Olefir A. Tendentsiyi rozvytku mizhnarodnoyi torhivli posluhamy v umovakh dynamizatsiyi konkurentnoho seredovyscha [Trends in the development of international trade in services in the conditions of dynamic competitive environment]. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/mep/2009_8_9/08-3612/8_Olefir_Tipanov.pdf
2. Polyakova O.M., Romashchenko O.V. (2018). Suchasni tendentsiyi rozvytku IT-industriyi v Ukraini i sviti [Current trends in the development of the IT industry in Ukraine and in the world]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, 64, 179-186. URL: <http://btie.kart.edu.ua/article/viewFile/149951/153814>
3. Sevruk I.M., Rupcheva A.O. (2018). Konkurentospromozhnist' Ukrainy na svitovomu rynku IT-posluh v umovakh hlobalizatsiyi [Ukraine's competitiveness in the global IT services market in the context of globalization]. *Ekonomika ta suspil'stvo*, 15. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal-15>
4. Melnyk T., Zavorodnya E. IT-sektor Ukrai'ny na svitovomu rynku: 2022. Zovnishnja torgivlja: ekonomika, finansy, pravo. 2022. No 6. S. 17-36. Serija. Ekonomichni nauky. [https://doi.org/10.31617/3.2022\(125\)02](https://doi.org/10.31617/3.2022(125)02)

UDC 338.242.4

O.KRYKLYVETS

Student of specialty "Management of Organizations",
Mukachevo State University
Mukachevo, Ukraine

PECULIARITIES OF IT SECTOR IN CONDITIONS OF MARTIAL LAW

In recent years, the IT sector in Ukraine has been steadily growing. The number of IT talents in Ukraine has increased by 127% over the past 7 years, which is an average of 16-17 thousand people annually. The COVID-19 pandemic did not stand in the way of the rapid development of the IT sphere in Ukraine, and as a result, according to the results of 2021, the export of IT services increased by 36.3%, providing more than UAH 23 billion in revenues to the state budget. After Russia's full-scale invasion of Ukraine, the IT sector remains a pillar of the economy and creates jobs, implements projects, attracts investments, and in the future may become one of the drivers of development. The following results are indicative: according to the results of ten months of 2022, the IT sector provided an export revenue of USD 6 billion, the share of IT services exports in GDP was 5.4%, and the share of services exports was 47% [5].

Undoubtedly, the war affected IT sector, because companies were forced to rebuild structural processes and prepare for the expected global recession. In 2022, the number of companies in the IT sector amounted to about 2 thousand (for comparison in 2021 - about 5 thousand), which is due to insufficient operating reserves and the inability to adapt to new challenges from representatives of small and medium-sized IT businesses and startups. During 2022, a significant number of companies opened their own offices in foreign countries, in particular, about 40% of companies partially or fully relocated to Poland, almost 15% to Germany. In 2022, the IT Ukraine association, together with IT clusters and partners, conducted

the Do IT Like Ukraine study, which analyzed whether IT companies relocated due to the war plan to return to Ukraine. The results show that 81.5% of companies plan to return business to Ukraine, and 5.6% of companies were already in the return stage as of the beginning of December 2022 [2]. At the same time, 93.4% of companies plan to continue investing in Ukraine. In the short term, the main challenges in terms of business organization in the field of IT should include [1, p.18]:

- preservation of teams and their physical capacity to create IT solutions and products for clients;
- preservation of clients and their trust;
- the stability of business conditions, which includes, among other things, the preservation of VAT benefits for the supply of software products, the absence of pressure from the state.

In 2022, there was a trend towards mass layoffs of IT specialists both in large companies (Meta, Twitter, Amazon, Google, Vimeo) and in medium-sized companies representing various market segments - from cryptocurrencies and digital entertainment to e-commerce and social platforms. Global transformations of the global IT market directly affect the Ukrainian IT sector, in particular the service business, in which the hugest share of customers are residents of the USA, Great Britain, Germany and the Middle East. As a result, in the second half of 2022, uncertainty and economic recession in global markets forced customers to review potential projects and existing contracts with IT specialists from Ukraine. Domestic specialists have become a risk zone for employers due to the lack of guarantees regarding uninterrupted communication, technical capabilities to perform work on time.

According to the analytical portal Djinni, the demand for IT specialists decreased by 13% in 2022 [4]. In addition, the number of candidates on the portal has increased by 2.5 times, which is due to the increase in the number of those who are just trying to get into the IT sector. This is evidenced by the increase in the number of candidates without experience or with little work experience by 4 times compared to 2021. According to the DOU.UA study, the first five most popular programming languages in 2022 were: JavaScript (18.8%), C# (14.7%), Java (14.3%), Python (11.2%), PHP (10.6%) and TypeScript (10.4%) [3].

In the future, the IT sector can become one of the leading industries in the post-war reconstruction of Ukraine, but for this it is necessary to introduce tax incentives and subsidies, use mechanisms of grant assistance from state and private funds to support IT teams, develop Ukrainian IT representations abroad with the aim of promotion of the Ukrainian IT sector in the international economic arena. A significant role in this is entrusted to the Ministry of Digital Transformation, which plans to develop the brand of Ukraine as an IT country, promote the development of IT education, investments in the industry and support the product direction.

References:

1. Мельник Т., Завгородня Є. ІТ-сектор України на світовому ринку: 2022. *Зовнішняторгівля: економіка, фінанси, право*. 2022. №6. С.17-36 [https://doi.org/10.31617/3.2022\(125\)02](https://doi.org/10.31617/3.2022(125)02)
2. Ринок праці під час війни. URL. <https://dou.ua/lenta/articles/job-market-during-wartime/?from=doufp>
3. Рейтинг мов програмування 2023. URL. <https://dou.ua/lenta/articles/language-rating-2023/?from=header>
4. Djinni. URL. <https://djinni.co/>
5. IT Ukraine Association URL. <https://itukraine.org.ua/updated-data-it-industry-is-the-only-growing-export-industry-in-ukraine.html>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>